

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA – 4100-04-01/2013

P/13/013

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice

T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30

lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/013 – Wykonanie budżetu państwa w 2012 r. cz. 86/15.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontrolerzy	1. Waldemar Góra, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83594 z dnia 10 stycznia 2013 r., (dowód: akta kontroli str. 1 – 2) 2. Arkadiusz Przytułski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 85053 z dnia 16 stycznia 2013 r., (dowód: akta kontroli str. 3 – 4) 3. Witold Wilk, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 85066 z dnia 31 stycznia 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 5 – 6)
Jednostka kontrolowana	Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Częstochowie, Al. Niepodległości 20/22, 42–200 Częstochowa, regon 150 060 075, zwane w dalszej części wystąpienia pokontrolnego „Kolegium”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Piotr Palutek, Prezes Kolegium. (dowód: akta kontroli str. 7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ wykonanie budżetu państwa w 2012 r. w części 86/15.

Kolegium rzetelnie zaplanowało oraz w sposób celowy i gospodarny zrealizowało wydatki budżetu państwa. Ocenę sformułowano na podstawie wyników kontroli 14,6% zrealizowanych wydatków w części 86/15. Księgi rachunkowe Kolegium prowadzono prawidłowo, a sprawozdania sporządzono rzetelnie i terminowo.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2012 z dnia 2 marca 2012 r.², nie planowano dochodów budżetowych w części 86/15. Kolegium również nie uzyskało w 2012 r. dochodów budżetowych.

(dowód: akta kontroli str. 18)

1. Realizacja wydatków budżetowych.

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej wydatki budżetu państwa w cz. 86/15 zaplanowano w wysokości 2 049,0 tys. zł. W trakcie roku plan wydatków zwiększono o kwotę 99,9 tys. zł w związku z uruchomieniem rezerw celowych budżetu państwa, stosownie do potrzeb Kolegium, z przeznaczeniem na: wypłatę nagród jubileuszowych (§ 4010 – 14,2 tys. zł), wydatki na ubezpieczenie społeczne w związku z podniesieniem wysokości składki rentowej (§ 4110 –

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2012 r., poz. 273.

16,0 tys. zł), zakup usług remontowych (§ 4270 – 5,0 tys. zł), zakup usług pocztowych (§ 4300 – 7,0 tys. zł) oraz zwrot kosztów postępowania przed sądami administracyjnymi (§ 4610 – 57,7 tys. zł). Przyznane z rezerw celowych środki wykorzystano w 100% zgodnie z przeznaczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 19 – 47, 113 – 114)

Zrealizowane w cz. 86/15 wydatki wyniosły 2 148,9 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach, w tym wydatki bieżące - 2 089,1 tys. zł, wydatki majątkowe - 58,5 tys. zł i wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych - 1,3 tys. zł, co stanowiło odpowiednio: 97,2%, 2,7% i 0,01% ogółu wydatków. W porównaniu do 2011 r. wydatki Kolegium były mniejsze o 9,5 tys. zł (0,4%), przy czym zmniejszeniu uległy przede wszystkim wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi (§§ 4010, 4040 łącznie o 15,4 tys. zł), wynagrodzenia bezosobowe (§ 4170 o 13,9 tys. zł) oraz zakup materiałów i wyposażenia (§ 4210 o 13,1 tys. zł), natomiast zwiększyły się wydatki z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne (§ 4110 o 24,0 tys. zł), w związku z podniesieniem wysokości składki rentowej oraz z tytułu zakupu usług remontowych (§ 4270 o 11,0 tys. zł), w związku z podwyższeniem wysokości składek na fundusz remontowy ustalonych przez Wspólnotę Lokalową. Dominującą pozycję w grupie wydatków bieżących stanowiły wynagrodzenia i pochodne w łącznej kwocie 1 731,8 tys. zł (82,9%) oraz zakup towarów i usług w wysokości 272,5 tys. zł (13,0%). Wydatki majątkowe (58,5 tys. zł) były mniejsze o 3,9 tys. zł w porównaniu do 2011 r. Zakupów w tej grupie wydatków dokonano zgodnie z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2012 r. i uzasadnieniem z punktu widzenia realizowanych zadań. Wydatki inwestycyjne wykorzystano na nabycie samochodu służbowego marki Ford Focus (54,9 tys. zł) oraz na zakup zestawu komputerowego (3,6 tys. zł).

W 2012 r. Kolegium nie realizowało wydatków pochodzących ze środków budżetu Unii Europejskiej.

(dowód: akta kontroli str. 48, 50 – 51, 96 – 114)

Na etapie planowania wydatków na 2012 r., jak podał Prezes Kolegium, dostosowano wydatki do przyznanego limitu, który od kilku lat nie uwzględniał realnych potrzeb, w tym m.in. wyższych kosztów utrzymania przyjętych w użytkowanie w 2010 r. czterech pomieszczeń biurowych oraz zwiększonych kosztów funduszu remontowego Wspólnoty Mieszkaniowej, które w porównaniu do 2011 r. wzrosły o 11,0 tys. zł. W związku z powyższym, zdaniem Prezesa, wprowadzenie jakichkolwiek ograniczeń wydatków nie było możliwe.

(dowód: akta kontroli str. 115 – 120)

Podkreślić jednak należy, że Kolegium, realizując plan finansowy wydatków, podjęło działania w celu ich racjonalizacji. Ograniczono wydatki na wyposażenie pomieszczeń biurowych, a także na zakup materiałów biurowych, usług telekomunikacyjnych i pozostałych usług. W porównaniu do 2011 r. wydatki na wyposażenie pomieszczeń biurowych zmniejszono o 6,2 tys. zł, na zakup materiałów biurowych o 7,4 tys. zł, na obsługę programu komputerowego „RK-sprawa” o 2,0 tys. zł, a na opłaty z tytułu rozmów telefonicznych o 1,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 121 – 124)

Środki na wydatki majątkowe Kolegium otrzymało zgodnie z planem finansowym i planem zasilania w łącznej kwocie 58,5 tys. zł. W 2012 r. Kolegium nie miało rachunków pomocniczych.

(dowód: akta kontroli str. 25 – 29, 86 – 95)

Na dzień 31 grudnia 2012 r. Kolegium nie miało środków na rachunku bieżącym wydatków.

(dowód: akta kontroli str. 125 – 128)

Przeciętne zatrudnienie³ w 2012 r. w części 86/15 wyniosło 18 osób i było wyższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2011 r. o jedną osobę. W związku z rosnącą ilością rozpatrywanych spraw zatrudniono dodatkowo pracownika biura na 3/4 etatu

³ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

(status zatrudnienia o symbolu 01). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego w 2012 r. wyniosło 6.791 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2011 r. było niższe o 6,5%. Wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi) w 2012 r. wyniosły 1.731,8 tys. zł i nie przekroczyły zaplanowanych na ten cel środków finansowych. W porównaniu do 2011 r. wydatki te wzrosły o 0,5%.

(dowód: akta kontroli str. 48, 50 – 51, 117 – 120, 129 – 131)

Na wynagrodzenia pozaetatowych członków Kolegium (§ 4170) w 2012 r. wydatkowano 38.970 zł, mniej o 14.370 zł w porównaniu do 2011 r., przy czym w porównywalnych latach ww. członkowie załatwili odpowiednio: 355 i 482 sprawy.

Ponadto, w § 4170 wydatkowano 850 zł na sfinansowanie wynagrodzenia z tytułu zawartej jednej umowy zlecenia, której przedmiotem było utrzymanie czystości i porządku pomieszczeń Kolegium w dniach 3–21 września 2012 r., w związku z przebywaniem pracownika na urlopie wypoczynkowym. W 2012 r. Kolegium nie ponosiło wydatków z tytułu umów o dzieło.

(dowód: akta kontroli str. 132 – 137)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wydatkowanie środków budżetowych.

2. Rzetelność ksiąg rachunkowych.

Opis stanu faktycznego

Kolegium miało opracowane i zatwierdzone do stosowania procedury kontroli finansowo-księgowej dokumentów. Dokumentacja opisująca przyjęte zasady rachunkowości spełniała wymagania określone w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.⁴ Ewidencję finansowo-księgową prowadzono w systemie księgowości komputerowej „KB-JEDNOSTKA” wersja 11.1. Stosownie do założeń kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r. nie przeprowadzano kontroli tego systemu.

(dowód: akta kontroli str. 148 – 186)

Badanie przeprowadzono w zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych (testy kontroli) oraz wiarygodności zapisów księgowych pod kątem prawidłowości wartości transakcji (zgodność z fakturą oraz zgodność faktury z umową, zamówieniem), okresu księgowania, ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych, a w konsekwencji ujęcia w sprawozdaniach budżetowych. Próbę do badania wyznaczono ze zbioru dowodów księgowych będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom i stanowiących podstawę płatności w 2012 r. oraz odpowiadających tym dokumentom zapisów księgowych. W celu wyznaczenia tego zbioru dokonano analizy, przedstawionych do kontroli w formie elektronicznej, wszystkich pozycji operacji księgowych wykazanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. (wg daty księgowania) na koncie 130 – subkonto wydatków. Spośród ww. pozycji wyeliminowano zapisy:

- dotyczące wynagrodzeń osobowych i pochodnych – ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości,
- będące poleceniami przelewu i stanowiącymi wyciągi bankowe – jako zapisy wtórne do zapisów obrazujących faktury i dokumenty im równoważne,
- dotyczące transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 50,00 zł).

Z określonego w powyższy sposób zbioru dokonano losowania próby 149 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych statystyczną metodą monetarną⁵ na kwotę 314,4 tys. zł. Wydatki objęte badaniem stanowiły 14,6% zrealizowanych wydatków w cz. 86/15, w tym 75,4% wydatków pozapłacowych.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że:

- operacje gospodarcze prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych,
- zapisy księgowe odpowiadały prawidłowo zaewidencjonowanym dowodom księgowym,

⁴ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, ze zm.

⁵ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

- dowody i zapisy księgowe spełniały wymogi formalne dotyczące poprawności dowodu, kompletności i poprawności w zakresie kontroli bieżącej i dekretacji,
- dowody i zapisy księgowe spełniały wymogi w zakresie prawidłowości wartości transakcji, okresu księgowania, ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych, w tym w podziałkach klasyfikacji budżetowej.

Skontrolowane wydatki zrealizowano zgodnie z zawartymi umowami, gospodarnie i celowo, z przeznaczeniem na realizację zadań statutowych Kolegium. Wszystkie zobowiązania wynikające z wylosowanych faktur uregulowano w terminie określonym na fakturze lub umowie.

(dowód: akta kontroli str. 187 – 197)

W ramach wylosowanych wydatków tylko samochód służbowy marki Ford Focus nabyto w trybie zapytania o cenę.⁶ Zastosowanie tego trybu, jak i wyboru dostawcy samochodu dokonano zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷. W przypadku pozostałych wydatków nie stosowano przepisów ww. ustawy, gdyż wartość ich nie przekraczała równowartości 14.000 euro.

(dowód: akta kontroli str. 187 – 191, 198 – 234)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych i kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości.

3. Prawidłowość i rzetelność rocznych sprawozdań budżetowych.

Opis stanu faktycznego

Badaniem objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań budżetowych za 2012 r. dysponenta cz. 86/15:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
 - z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- a także sprawozdania finansowe za IV kwartał 2012 r. o stanie:
- należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
 - zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Stwierdzono, że sprawozdania sporządzono i przekazano w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia: 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁸ i 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.⁹ Sprawozdania przedstawiały prawdziwy obraz dochodów i wydatków, a także należności i zobowiązań w 2012 r. Sporządzono je rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w tych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

(dowód: akta kontroli str. 49 – 83)

Wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-23 wydatki w kwocie 2.148,9 tys. zł były zgodne z kwotą ujętą w sprawozdaniu Rb-28. Przedstawiony w sprawozdaniu Rb-23 zerowy stan środków na rachunku bieżącym potwierdził Oddział Okręgowy NBP w Katowicach w dniu 13 lutego 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 49 – 51)

Kwota wydatków ogółem w 2012 r., wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-28, wyniosła 2.148,9 tys. zł i była zgodna z zapisami na koncie 130 po stronie Ma i kwotą środków otrzymanych w 2012 r. z Ministerstwa Finansów. Analityczna ewidencja zrealizowanych

⁶ W 2012 r. Kolegium przeprowadziło jedno postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego.

⁷ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, ze zm.

⁸ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

⁹ Dz. U. Nr 43, poz. 247, ze zm.

wydatków budżetowych, prowadzona dla konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

Zobowiązania w cz. 86/15 budżetu państwa na koniec 2012 r. wyniosły 141,0 tys. zł i były wyższe o 11,3 tys. zł niż kwota zobowiązań na koniec 2011 r. Główną pozycję (130,7 tys. zł) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń, które w porównaniu z rokiem 2011 wzrosły o 7,1%, w związku z zatrudnieniem jednego pracownika biura na 3/4 etatu. Pozostałe zobowiązania w kwocie 10,3 tys. zł (z wykazanych w rocznym sprawozdaniu Rb-28), dotyczące zakupu towarów i usług, uregulowano w terminie do końca stycznia 2013 r. W porównaniu do 2011 r. zobowiązania te były większe o 19,1%.

(dowód: akta kontroli str. 48, 50 – 55, 60 – 83)

W Kolegium nie wystąpiły należności podlegające wykazaniu w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N. Nie wystąpiły również zobowiązania wymagalne oraz zobowiązania z tytułu papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek, a także przyjętych depozytów, podlegające wykazaniu w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z. Wymienione powyżej sprawozdania były zgodne z ewidencją księgową.

(dowód: akta kontroli str. 56 – 83)

Do okresów sprawozdawczych 2012 r. miały zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym¹⁰. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r., badanie rocznego sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) ograniczono do sprawdzenia zgodności kwot wydatków ujętych w sprawozdaniu z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz terminowości jego sporządzenia. Stwierdzono, że kwoty wydatków, wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-BZ1, były zgodne z zapisami po stronie Ma konta 990 *Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym*. Sprawozdanie sporządzono i przekazano w terminie określonym w ww. rozporządzeniu. Do dnia zakończenia kontroli Kolegium nie sporządzało korekt ww. sprawozdań.

(dowód: akta kontroli str. 84 – 85)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe i kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych, a także zgodność kwot wydatków, ujętych w sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym, z ewidencją księgową.

4. Działania podejmowane przez dysponenta części budżetu państwa w ramach nadzoru i kontroli.

Opis stanu faktycznego

Kolegium nie miało jednostek nadzorowanych lub podległych.

Ostatnią kontrolę NIK przeprowadziła w Kolegium w 2009 r. W wystąpieniu pokontrolnym pozytywnie oceniono wykonanie budżetu państwa w 2008 r. cz. 86/15 i nie sformułowano wniosków pokontrolnych¹¹.

(dowód: akta kontroli str. 9 – 17)

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

¹⁰ Dz. U. Nr 298, poz. 1766.

¹¹ Wystąpienie pokontrolne nr LKA-410-09-1-09/P/08/020 z dnia 31 marca 2009 r.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Katowice, dnia 13 marca 2013 r.

Kontrolerzy
Witold Wilk
Specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

z up. Wicedyrektor
Gabriela Tutak